

Rev. jan-15

STANDARD FOR SYSTEMISK TILNÆRMING I SAKER TILMELDT PPT FRA SKOLE.

Kunnskapsdepartementet presenterte i St.meld.18 (2010-11) Læring og fellesskap, tre utdanningspolitiske mål for barn og unge i barnehage og grunnopplæring. I målene ses læringsmiljø, tilpasset opplæring og spesialundervisning i sammenheng.

- Skape motivasjon og forebygge vansker gjennom gode læringsmiljø
- Møte mangfoldet av elevers forutsetninger og evner gjennom tilpasset opplæring
- Realistiske mål, konkrete tiltak og gode rutiner for vurdering av spesialundervisningen.

Dette er målsettinger som PPT også skal innfri gjennom sitt arbeid i skole og barnehage. For å kunne gjøre det må PPT i større grad fokusere på læringsmiljøets betydning for læring og vektlegge observasjon og veiledning i forhold til læringsmiljøet.

Førtilmeldingsfase

Ved bekymring for om en elev får tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringa har skolen plikt til å vurdere og prøve ut tiltak innen det ordinære opplæringstilbudet. Læreren kartlegger, prøver ut og evaluerer tiltak. Både individfaktorer og systemfaktorer vurderes. Tiltakene ligger innenfor skolens egen organisering. (Opplæringslova § 5-4). Plikten til å prøve ut gjelder ikke de tilfeller hvor det er klart at elevens behov ikke kan løses innenfor rammene av ordinær opplæring. Dersom eleven tross tilpasninger ikke får et tilfredsstillende utbytte varsles rektor.

1. Ressursteam i skole og barnehage:

For læreren som er bekymret for elevens utbytte av opplæringa er det naturlig å drøfte saken med andre ved skolen, et såkalt ressursteam. Ressursteamet er rådgivende når det gjelder saker som angår tilpassa opplæring, tidlig innsats og spesialundervisning. Teamet kan bestå av skolens ledelse og ansatte med relevant spesialpedagogisk kompetanse, for eksempel TPO- veileder (tilpassa opplæring), spes.ped.koordinator, rådgiver, miljøterapeut, leseveileder osv. Kontaktperson i PPT innlemmes i teamet etter behov. Helsesøster og barnevern kan også kalles inn etter behov.

Før melding til PPT skal alle saker drøftes og behandles i dette teamet. Teamet drøfter og gir råd om følgende tema:

- Tiltak som er prøvd innenfor ordinær opplæring
- Utredninger/kartlegging som skolen/barnehagen har gjort/skal gjøre.
- Observasjoner av læringsmiljøet.

- Eksterne instansers involvering i saken.
- Komme fram til tiltak gjerne ved bruk av LP-modellen.
- Evaluere tiltak.
- Drøfte med PPT ev. undersøkelser/kartlegging/observasjon som PPT har gjort.
- Drøfte med PPT mulig tilmelding til PPT. PPT informerer om prosedyre knyttet til tilmelding, observasjon i klassen/barnehagen, observasjon av klasseledelse osv.
- Rektor oppfordres til skolevandring før PPT observerer i klassen.

Tilmeldingsfase

PPT har ansvar for at arbeidet i denne fasen blir gjennomført.

2. Tilmeldt sak til PPT

- Inntaksteam i PPT sjekker om tilmelding har fulgt riktig prosedyre, og om meldeskjema er tilstrekkelig utfyllt. Ufullstendig utfylling blir sendt i retur.
- Vedlegg: Pedagogisk rapport som er innbakt i meldeskjemaet
- Vedlegg: Kartleggingsprøver/resultat/evaluering.
- Dokumentasjon og evaluering av utprøvde tiltak.

3. Inntakssamtale. PPT gjennomfører en inntakssamtale med foresatte/ungdommen.

4. Dialog med ressursteam, ev. annen henviser.

- Forventninger og roller avklares.
- Framdriftsplan utformes og sendes skolen. Det er laget egen mal for framdriftsplan.

Utredningsfasen

5. Utrede læringsmiljøet og eleven (skjer parallelt).

- Systematisk observasjon av læringsmiljøet i klassen av to fagpersoner fra PPT. Med læringsmiljø forstås miljømessige faktorer som:
 - Vennskap og relasjoner til jevnaldrende
 - Relasjoner mellom elev og lærer
 - Lærerens ledelse av klassen og undervisningsforløp
 - Normer og regler
 - Elevsyn og forventning til læring
 - Det fysiske miljøet i skolen/barnehagen
 - Samarbeid mellom hjem og skole
- Få oversikt over rammefaktorer, ressursituasjonen ved skolen
- Utredning av eleven ved hjelp av formaliserte tester ved behov
- Innhenting av opplysninger fra samarbeidsinstanser.

Tilbakemeldingsfasen/tiltaksfasen

6. Umiddelbar refleksjon (felles) etter observasjon i klassen.

7. Oppsummere observasjonen ved hjelp av analysemodellen med fokus på læringsmiljø. Dette skjer uten foreldre til stede.

- Tilstede; Rektor/TPO-veileder/spes.ped.veileder/lærerteam/to fra PPT.
- Vektlegge prosess der flere observasjoner (dersom mulig) ligger til grunn for oppsummeringen.
- Drøfte tiltak og rammefaktorer

8. Tilbakemelding til foreldre/ungdom med skole til stede. Det gis tilbud om formøte for foreldre/ungdom.

- Der eleven ikke er med må det avklares hvem som gir eleven tilbakemelding.
- Sikre at eleven/foreldre har oppfattet resultatet av utredningene.
- Observasjoner av eleven/barnet og kartlegging/testing av eleven/barnet blir oppsummert sammen med foreldre og skole.
- Både systemtiltak og individtiltak
- Samarbeidsavtale utformes

Konklusjon

9. Hva skal til for at eleven har tilfredsstillende utbytte av opplæringa.

- Både systemtiltak og individtiltak
- Sakkyndig vurdering-utredningsrapport
 - Tilpassa opplæring
 - Spesialundervisning
- Viderehenvisning – tverrfaglig samarbeid

Evaluering

- På ulike nivå, både systemnivå og individnivå.
- Kompetanseheving i skole og barnehage.
- Brukerperspektivet-fornøydhet.
- Tverrfaglig samarbeid – møtestrukturer.
- Årsrapport spesialundervisning

Videre oppfølging/avslutningsfasen

- Dersom saken avsluttes i PPT sendes brev til henviser, foresatte/klienten og andre aktuelle instanser som står i saken.
- Videre oppfølging skjer i henhold til kontrakt/samarbeidsavtale/eventuelt møtereferater.